

ОДЛАЗАК ВЕЛИКОГ СТУБА ПРАВОСЛАВЉА

Москва, Београд - Патријарх московски и све Русије Алексije Други (79) преминуо је јуче рано ујутру у Патријаршкој резиденцији у Переделкину надомак Москве, саопштено је из седишта Руске православне цркве (РПЦ). Одлука када ће и где патријарх Алексije Други бити сахрањен, као и ко ће га замењивати на упражњеном трону РПЦ до избора новог поглавара, требало би буде донета на данашњој ванредној седници Светог архијерејског синода Руске цркве - речено је Данасу у црквеном врху у Москви.

Смрт патријарха Алексija Другог оглашена је ударањем свих 600 московских звона, јавила је агенција Итар-тас, преносећи кратку изјаву Владимира Вигиланског, портпарола Московске патријаршије: „Патријарх је умро, то се догодило јутрос.“ Према извештајима московских медија, патријарх Алексije Други последњи пут служио је свету архијерејску литургију пре два дана у цркви Христовог Вознесења у Москви, када је чести-ао свим хришћанима почетак божићнег поста. Узрок његове смрти није наведен, а западни медији спекулишу да је патио од срчаних сметњи и да је недавно био на лечењу у Немачкој.

Дмитри Медведев, председник Руске Федерације због смрти патријарха отказао је планирани пут у Италију. Медведев је изјавио да је „патријархова смрт велика несрећа“, јер је поглавар РПЦ био „велики грађанин Русије, чија судбина је пратила највећа искушења 20. века“ у његовој отаџбини. Према речима Медведева, руски патријарх је „целог живота служио као пример духовне непоколебљивости и узвишених људских дела“. Владимир Путин, премијер Руске Федерације, оценио је да је смрт поглавара РПЦ Алексija Другог „трагични догађај“ и „велики губитак“ за

Русију. Путин сматра да је „Алексije Други био је прави патријарх и изузетан човек“.

Руска Државна дума прекинула је јуче пленарну седницу и

Патријарх московски и све Русије Алексije Други

минутом ћутања одала пошту преминулом патријарху.

Председавајући Олег Морозов изјавио је да је „патријарх Алексije био истакнута фигура у Русији и целом православном свету, изванредна културна и јавна личност“. Сергеј Миронов, председник Савета Федерације, изјавио је да је патријархова смрт неочекивана и да је тешко схватити да је преминуо, преноси Итар-тас.

Поводом упокојења патријарха Алексija, митрополит црногорско-приморски Амфилохије, заменик председавајућег Светог архијерејског синода Српске православне цркве, јуче је у име патријарха српског Павла и Синода упутио телеграм саучешћа РПЦ. У телеграму се истиче да се СПЦ „моли Богу за покој племените душе“ поглавара РПЦ, који се „упокојио изненада и прерано“ и за „утеху

РПЦ у болу за великим јерархом Цркве Христове.“

- Са жаљењем примили смо вест о пресељењу у вечност најсветијег патријарха РПЦ и личности која има велики значај за све-општу пуноћу православља. Широко сагледавање живота Цркве и однос према човеку, који су красили блаженопочившег патријарха Алексija представљају снагу која је остала у аманет сестринској РПЦ и свеопштем православљу да следимо његов пут боготражитеља и љубави - изјавио је за Данас епископ зворничко-тузлански Василије (Качавенда), иначе руски ђак кога је поводом 30. година владичанске службе, патријарх

Алексије Други почетком октобра у Москви одликовао високим одликовањем РПЦ, орденом Сергија Радонјешког Другог реда. Владика Василије каже да се „моли Богу и свим

Само у цркви Христа Спаситеља за једну ноћ 10.000 верника опростило се од руског патријарха

светима за душу патријарха Алексија“, као и да „сестринској РПЦ дарују достојног наследника на трону светих првојерарха“.

Борис Тадић, председник Србије, упутио је јуче председнику Руске Федерације телеграм саучешћа у коме се истиче да је „патријарх Алексије Други био поштован у Србији, која ће памтити и ценити искрену подршку коју је увек пружао српском народу и оправданим интересима и тежњама Србије“.

Саучешћа су јуче изразили и премијер Србије Мирко Цветковић, престолонаследник Александар Карађорђевић и председник ДСС Војислав Коштуница.

Патријарх Алексије Други, у свету Алексеј Михајлович Руди-гер, родом је из Талина (Естонија). Потиче из руске емигрантске породице племићког порекла. Богословско образовање стекао је у тадашњем Лењинграду.

Замонашен је марта 1961, а шест месеци касније изабран је за епископа талинског. Као митрополит лењинградски и администратор за Талин пре 17 година изабран је за 15. патријарха на трону РПЦ, која је на ниво патријаршије уздигнута 1589. Био је почасни члан више руских и страних универзитета и академија и носилац многобројних ордена.

Откад је на њеном челу, РПЦ је од „главног непријатеља совјетске власти“, постала једина руска институција која духовно обједињује простор некадашњег СССР. У руско школство враћена је веронаука, РПЦ је успела да

превазиђе вишедеценијски унутрашњи раскол настао после Октобарске револуције, канонизован је велики број новомученика и исповедника.

Био је веома близак Владимиру Путину, често је подржавао ставове Кремља - од осуде НАТО бомбардовање СРЈ и рата у Ираку до критиковања кршења права Руса у бившим совјетским републикама.

Последњи пут боравио је у Београду током НАТО бомбардовања, 20. априла 1999, када је, заједно с патријархом Павлом, у Светосавском храму на Врачару служио молебан за мир. Отворено се залагао за очување Косова у саставу Србије, заштиту српских светиња на КиМ, осудио је и једнострано проглашење независности јужне српске покрајине.

Због става црквене Москве, покојни папа Јован Павле Други никада није посетио Русију. Мада у ватиканским круговима тврде да патријарх Алексије Други није био „главни кривац“ за то, затегнути односи РПЦ и Ватикана незнатно су отоплили после доласка папе Бенедикта XVI на трон светог Петра. Патријарх Алексије имао је јасну визију о приближавању православних и римокатолика која предвиђа и рашчишћавање црквених несугласица.

ВАТИКАН ИЗРАЗИО САУЧЕШЋЕ

- У телеграму упућеном Синоду РПЦ, поглавар Римокатоличке цркве папа Бенедикт XVI, истиче да је с дубоком тугом примио вест о смрти патријарха Алексија Другог и изражава искрено саучешће свим припадницима Руске цркве. Папа наглашава да је патријарх Алексије улагао „велике напоре на изградњу разумевања и сарадње између католика и православног, као и у обнову Цркве после идеолошке репресије“. Он је указао на храброст којом се руски црквени поглавар борио за људске и јеванђелске вредности, посебно у Европи и изразио уверење да ће „његово залагање донети плодове мира и истинског људског, друштвеног и духовног напретка“, саопштила је Ватиканска информативна служба. У телеграму који је упутио кардинал Валтер Каспер, председник Папског већа за унапређење јединства међу хришћанима, истиче се да „лични ангажман патријарха Алексија у развоју односа са Католичком црквом упркос повременим тешкоћама и тензијама, никад није био доведен у питање“.

ПОМЕН У СВИМ ХРАМОВИМА АРХИЕПИСКОПИЈЕ

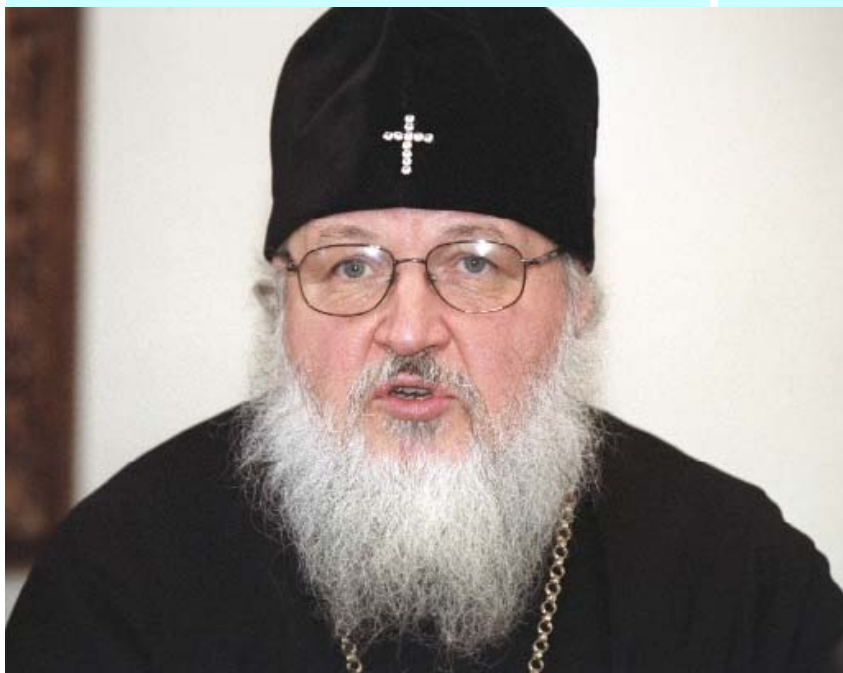
У свим храмовима Архиепископије београдско-карловачке у суботу у подне служиће се помен патријарху Алексију Другом. Парастос ће у Саборној цркви у суботу, у име патријарха Павла, служити његов викар епископ хвостански Атанасије (Ракита), који ће у недељу после литургије у цркви Светог Марка, парастос поглавару РПЦ служити у руском Храму Свете Троице на Ташмајдану, саопштила је Информативна служба СПЦ.

МИТРОПОЛИТ КИРИЛ ЧУВАР УПРАЖЊЕНОГ ТРОНА

Москва, Београд - Поглавар Руске православне цркве (РПЦ) патријарх московски и све Русије Алексије Други биће сахрањен 9. децембра у Москви. Литургија и опело служиће се у катедралном Саборном Храму Христа Спаситеља, где је тело покојног патријарха Алексија Другог изложено од суботе увече, а сагласно његовој

Према одредбама Устава РПЦ, у избору новог патријарха осим архијереја, учествују и представници свештенства, монаштва и верника. Трон РПЦ не може да буде упражњен дуже од шест месеци, а до избора новог поглавара Црквом управља Синод под председништвом местобљуститеља.

Митрополит смоленско-калињинградски Кирил

вољи, биће сахрањен у Богојављенском катедралном храму града Москве, саопштио је Свети архијерејски синод РПЦ.

Покојни патријарх одабрао да ту буде сахрањен зато што је у тој цркви некада служио и зато што се у њој чувају мошти светога Алексија, митрополита московског, чије је патријарх име узео на монашењу, преносе агенције. Претходници Алексија Другог, патријаси Алексије Први и патријарх Пимен, сахрањени су у Успенском храму Тројице-Сергијеве лавре, где се традиционално сахрањују руски првојерарси.

Патријарх Алексије Други преминуо је прошлог петка у Патријаршијској резиденцији у Переделкину код Москве. На ванредној седници Синода РПЦ, за местобљуститеља - чувара упражњеног трона РПЦ, именован је митрополит смоленско-калињинградски Кирил (Гуђајев), председник Одеа спољних односа РПЦ. Митрополит Кирил је изабран и за председника десеточлане Комисије за патријархову сахрану.

Синод РПЦ најавио је да ће на седници 10. децембра бити одређен датум одржавања Помесног сабора РПЦ, на коме би требало да буде изабран нови поглавар Руске цркве.

У име патријарха српског Павла и СПЦ, опелу и сахрани патријарха Алексија Другог требало би да присуствују заменик председавајућег Синода митрополит црногорско-приморски Амфилохије (Радовић), архиепископ охридски и митрополит скопски Јован (Вранисковски), епископи зворничко-тузлански Василије (Качавенда), бачки Иринеј (Буловић), моравички Антоније (Пантелић), старешина Подворја СПЦ у Москви, јереј Небојша Тополић, секретар у Кабинету патријарха српског. Према незваничним најавама, у Москву би требало да оду и епископи средњоевропски Константин (Ћокић) и ваљевски Мутин (Кнежевић).

Председник Русије Дмитриј Медведев јуче је донео Указ о организационим мерама у вези упокојења патријарха Алексеја Другог, којима ће држава помоћи РПЦ у организацији сахране. Према извештајима агенција, у храму Христа Спаситеља, у ноћи између суботе и недеље служено је свеноћно бденије на коме се 10.000 верника опростило од свог црквеног поглавара,

који је на челу РПЦ био 19 година. Верници, који су се и јуче од ране зоре окупљали око Храма, испунили су цркву белим ружама и хризантемама.

ЛИЧНОСТ АПОСТОЛСКИХ ВРЕМЕНА

- Патријарх Алексије Друге личност је апостолских времена. Он је спојио векове и учинио јеванђеље савременим и разумљивим. Није бринуо само о РПЦ и јеванђељском препороду руског народа, него о целокупном православљу. Остаће упамћен као чувар црквеног поретка и канонског права, али и као духовни поглавар који је храбро говорио силнима да обуставе дејства према слабима и незаштићенима, а у Савету Европе подсећао да човечанство не може живети без људских и јеванђељских вредности - рекао је јуче у беседи викар патријарха српског епископ хвостански Атанасије (Ракита) после помена патријарху Алексију Другом који је, заједно са свештеницима РПЦ и СПЦ, служио у руској цркви Свете Тројице на Ташмајдану. Помени патријарху Алексију Другом служени су у суботу у свим храмовима Архиепископије београдско-карловачке, као и у већини епархија СПЦ.

Данас, 06/07 и 08. децембар 2008, Ј.Т

КОСОВСКЕ СВЕТИЊЕ НИСУ ЗА ПОЛИТИЧКУ ТРГОВИНУ

Наставак преговора о решењу статуса Косова и Метохије једини је начин да се избегну нове трагедије, оцењује у ексклузивном интервјуу за „Блиц“ патријарх московски и целе Русије Алексије II, који је већ много пута устао у одбрану српског и неалбанског живља у покрајини.

Више пута сте указивали на тежак положај српског и другог неалбанског становништва на Косову. Приштина ипак, без обзира на све преговарачке напоре и разне предлоге из Београда, саопштава да ће прогласити независност. Зашто је опасан такав развој догађаја?

У Богојављенском катедралном храму биће сахрањен Патријарх московски и све Русије Алексије Други

- На велику жалост, проблем Косова покушавају да реше не узимајући у обзир тежње народа који одвајкада тамо живе. Ставови неких политичких снага и унутар региона и ван њега често су потпуно неаргументовани. Притом информације говоре о страдањима избеглица, о скрнављењу светиња. То никада не може да остави равнодушним. Мало ко обраћа

пажњу на то да су косовске светиње непроцењиве за српски народ и да не могу бити монета за поткусуивање у политичкој трговини. То се мора имати на уму у даљем току преговора, чији је наставак једини начин да се избегну нове трагедије, нове неправде. Свако једнострано решење може да уздрма и без тога крхки мир.

Познат вам је спор између Српске и непризнате Македонске православне цркве. Види ли се излаз из њега?

- За нас је очигледно да је једини излаз из тешке ситуације између Српске и непризнате Македонске православне цркве обнова братских преговора међу њима на бази поштовања светих канона Цркве. Притом обе стране не треба да траже једнострану корист, већ да полазе из заједничке добробити Цркве, показујући максималну толеранцију и осетљивост да би саслушале и боље разумеле једна другу. Управо тако смо ми недавно обновили јединство са Руском црквом у иностранству, до којег нисмо стигли преко ноћи, него постепено, стрпљиво и у духу братске љубави решавајући неслагања и недоумице, нагомилане током дугих година поделе. Ослањајући се на то искуство, Руска православна црква је спремна да на све начине допринесе дијалогу за решење македонског питања, не одбијајући да, ако затреба, пружи помоћ.

Верници СПЦ наилазе на тешкоће у Црној Гори, изазване деловањем непризнате Црногорске цркве. Може ли РПЦ да помогне да се тај проблем реши?

- За ефикасно супротстављање раскоlima важан је пре свега солидаран став помесних православних цркава према том злу. Зато Руска православна црква безусловно осуђује деловање расколника у Црној Гори и подржава високопреосвештаног митрополита црногорско-приморског Амфилохија, свештенство, монаштво и паству поверене му епархије, који бране јединство и канонске темеље Цркве. Ми такође позивамо државне власти Републике Црне Горе да обезбеде заштити верника канонске цркве од противправног деловања антицрквених снага.

Можете ли да прокоментаришете документ из Равене који је дигао много прашине?

- Као што је познато, тај документ назван „Еклезиолошке и канонске последице сакраменталне природе Цркве. Црквена комуникација, саборност и власт“ усвојен је на заседању Мешовите међународне комисије за богословски дијалог између Католичке цркве и православних цркава, на којем представници наше Цркве нису учествовали. Тај сусрет је протекао у знаку инцидента због којег је делегација РПЦ морала да напусти заседање комисије. Из непознатог разлога у Равену су дошли представници тзв. Естонске апостолне православне цркве, коју је 1996. формирао Константинопољски патријархат на канонској територији Московског патријархата. Њихово присуство на сусрету је онемогућило наше учешће на њему. Испада да је праšину дигао не толико документ усвојен у Равени, колико овај

непријатан случај.

Међутим, ми имамо озбиљне примедбе и на садржај документа. Конкретно, у његовом 39. параграфу каже се да су после раскола између Истока и Запада 1054, „који је учинио немогућим сазивање васељенских сабора у строгом смислу речи“, обе цркве наставиле да сазивају саборе у кризним ситуацијама. „На тим саборима присуствовали су епископи помесних цркава повезаних са Римским престоном и, мада се то друкчије схватало, повезаних с Константино-пољским престолом“, наводи се у том параграфу. У параграфу се јасно исказује мисао да у хришћанском свету постоје два једнака центра - Рим и Константинопољ, али ми добро знамо да значај Константинопољске катедре за Православну цркву није идентичан ономе што је Римски трон за католике.

ЕПИСКОП АРТЕМИЈЕ СЛУЖИО ПОМЕН ПАТРИЈАРХУ АЛЕКСЕЈУ II

Његово Преосвештенство Епископ рашко-призренски Артемије данас је служио Свету Архијерејску Литургију у капели манастира Грачанице посвећеној Св. Максиму Исповеднику.

По завршетку литургије одслужен је помен преминулом патријарху Руске Православне Цркве Алексеју II.

"Блаженочивши Патријарх Алексеј II био је увек на страни Срба и српског народа. Кад год је наш народ страдао, било у Босни и Херцеговини или на Косову и Метохији, или на неком другом месту, увек смо у њему имали снажног молитвеника. Био је велики поборник истине. Противио се бомбардовању Србије и насилном отцепљењу Косова и Метохије. Увек и свуда је истицао да су Косово и Метохија неотуђиви делови Србије и српског народа. Молимо се Господу да овом великом архијереју православља подари Царство небеско" - рекао је у својој беседи Епископ Артемије.

Стиче се утисак да документ нуди принципијелно нов модел црквеног уређења, с чиме наша Црква не може да се сложи. Зато је јасно да је у одсуству делегације РПЦ на сусрету у Равени било знатно лакше унети поменућу одредбу у

документ. Штавише, сумњамо да је инцидент с позивом представника „Естонске апостолске православне цркве“ специјално испровоциран да би се Московски патријархат привремено искључио из дијалога.

Тако, услед наведених аргумената - неучествовања наше делегације на сусрету у Равени и више него спорног садржаја тамо усвојеног документа - РПЦ задржава право да га не призна као израз става свих православца у дијалогу с Католичком црквом.

Можете ли да упутите поруку подршке српским верницима у тренутку болести патријарха српског Павла?

- Слабост која је обузела светог патријарха Павла је тешка проба за читав српски народ, који је у речи и делу свог првосветитеља увек налазио поуздани морални оријентир и

сигурну духовну подршку. Његова светост има мноштво поштовалаца и у РПЦ. Уздајући се у милост Божју, ми се с нашом браћом по вери усрдно молимо за оздрављење патријарха Павла и за његову снагу и дуговечност. Нека милосрдни Господ по молитвама Његове Пречисте Мајке чува у миру и процвату Српску православну цркву и многострадални српски православни народ.

ОБНОВИТЕЉ ВЕРЕ

Петнаести патријарх московски и целе Русије Алексеје II умногоме је заслужан за обнову вере у постсовјетској Русији. Родио се 1929. у Таљину, у Естонији, као Алексеј Ридигер, у старој породици руских Немаца, као син правника који је постао свештеник и емигрирао у Естонију. Школовао се у богословији у Лењинграду, данас Санкт Петербургу, где је 1953. завршио и духовну академију. Постао је свештеник у естонском граду Тарту 1957, а 1961. се замонашио. У чин архиепископа рукоположен је 1964. да би 1968. постао митрополит таљински и естонски. На трон патријарха Алексеје II је дошао у јуну 1990. Руски патријарх је изузетно активан у међуцрквеним и међухришћанским односима, а кажу да је одличан дипломата. У великој мери захваљујући томе прошле године постигнуто је уједињење Руске цркве у иностранству са Руском православном црквом после седам деценија раскола, изазваног Октобарском револуцијом. Патријарх је много пута ди-гао глас у одбрану Србије и Срба, критикујући посебно уништавање српских светиња на Косову. То је учинио и са трибине Европског парламента у Стразбуру у октобру прошле године, када се срео и са премијером Војиславом Коштуницом. Критичари му пребацују да се превише зближио са актуелном влашћу, што је последица његових блиских веза са председником Русије Владимиром Путином, који је познат као предан верник.

Тања Васиљевић. 11.01.2008.

ПАТРИЈАРХ АЛЕКСЕЈ II : СВЕТСКА БАШТИНА НЕПОТПУНА БЕЗ КОСОВСКИХ СВЕТИЊА

„Нема православног човека који би био равнодушан према судбини споменика вере и подвижништва српских светитеља”, поручује патријарх московски и све Русије

Његова светост патријарх московски и целе Русије Алексеј II, у ексклузивном интервјуу за „Политику”, пожелео је братском српском народу да не губи унутрашње јединство, већ да га негује и умножава. „Само у јединомислију и љубави могуће је прославити васкрслог Господа Исуса Христа”, поручио је поглавар Руске православне цркве у ове радосне васкршње дане и додао:

– Некада је преподобни Јустин (Поповић) писао да живот и смрт човека „достичу свој вечни смисао кроз васкрсење Богочовека Господа Исуса Христа, јер с њим и само с њим се остварује победа над смрћу”. Дај Боже да синови и кћери српског народа који су последњу деценију толико пострадали носе у свом срцу искрену љубав према „чуду над чудима” – светлом празнику Васкрсења нашег Божанског Спаситеља.

Московски патријарх је осведочени пријатељ српског народа. Још се памти његов последњи долазак у Србију и подршка нашем народу за време НАТО агресије 1999. године. Поглавар највеће помесне православне цркве годинама се непоколебљиво залаже да Косово и Метохија остане у саставу Србије.

Свештени синод Руске православне цркве је под његовим председавањем недавно донео и документ у којем се осуђује самопроглашење независности Косова. Такозвану Косовску декларацију о независности РПЦ је назвала противисторијским догађајем који угрожава светску равнотежу и води ка трагичним дешавањима свуда у свету где постоје сепаратистичке тежње.

Води се тешка дипломатска борба да Косово и Метохија остане у саставу Србије. У тој борби имамо подршку руске државе и Руске православне цркве. Косово је душа и срце Србије, али какав значај, по Вашем мишљењу, оно има за православље и хришћанство уопште?

Светиње Косова и Метохије, како сте правилно приметили, нису само душа и срце Србије, већ и део нашег заједничког православног наслеђа. Нема православног човека који би био равнодушан према судбини споменика вере и подвижништву српских светитеља. Чување духовне везе са овим местом, освећеног молитвеним подвигом многих поколења, чини нас заједничким учесницима у историји једине свете саборне и

апостолске цркве. Памтити и поштовати велике делатнике на њиви Божијој, надахњивати се њиховим примером – духовна је потреба сваког хришћанина. Светска културна баштина без косовских светиња била би непотпуна. Претити им – значи лишити човечанство ризнице коју су стварала многа поколења. Они који руше светиње налик су варварима који су већ претворили у pepeo и рушевине не само једну цивилизацију. Молимо се да то више никада не постане реалност.

Његова светост патријарх московски и све Русије Алексеј II

Како оцењујете духовно стање данашње секуларизоване Европе и како Православна црква може помоћи да се сачувају њени хришћански корени?

Принуђени смо да сведочимо како се секуларизација Европе често погубно одражава на живот њених грађана. Природна тежња ка мирном и срећном животу претвара се у бездушну потеру за задовољавањем страсти. Потрошачко размишљање претвара људе у објекте потрошње који све чешће један другог посматрају као средство за остварење егоистичних циљева. Овај приступ обезвређује односе пријатељства, братства и искрене љубави. А само такви односи омогућују да човечанство постане и прави дом за све људе.

Ипак, везу с хришћанском прошлошћу нису изгубили сви Европљани, ма како то прижељкивали медијски монополи, који попуњавају јавни простор неморалним стереотипима. Тако ми примећујемо да се многи интересују за хришћанску традицију и црквени живот. Наш задатак је да покажемо људима колико су праведне речи Спаситеља: „Узмите јарам

мој на себе и научите се од мене; јер ја сам кротак и смирен срцем, и наћи ћете покој душама својим” (Јеванђеље по Матеји, 11.29). Зато сведочимо да живети у складу с вером значи бити слободан и срећан.

Боримо се за то да се наше сведочанство чује и да не буде занемарено када се доносе важне одлуке за друштво. Хришћанин не може да се сложи да је његова вера само део приватног живота који никако не утиче на његове поступке, живот људи који га окружују и читав народ. Иза оваквог нашег гледишта не стоји корпоративни интерес, већ реално уверење да безбожно друштво не може да уједињује људе. Оно је способно само да Европу одведе у самоуништење.

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ ПРАВИ ПОДВИЖНИК БЛАГОЧАШЋА

Верници у Србији и Русији моле се за здравље патријарха Павла. Сусретали сте се много пута са српским патријархом. Шта можете да кажете о поглавару СПЦ?

За нас су веома важни односи с поглаваром Српске цркве. Његова светост је прави подвижник благочашћа. Наша црква и ја лично молимо се да Господ подари оздрављење Његовој светости патријарху Павлу. За време болести оца свих православних Срба саосећамо с вама и делимо вашу тугу. Хтели бисмо да се цела Србија, као у тешким данима почетка НАТО бомбардовања, обједини у молитви за свог поглавара како би он поново пред престолом уздигао руке и молио Господа да умири срца испуњена непријатељством.

Данас се много говори о неопходности зближавања Православне и Римокатоличке цркве. У којим областима, по мишљењу Московске патријаршије, католици и православни могу да сарађују?

Верујем да Руска православна црква и Римокатоличка црква могу и да су чак дужне да сарађују у оним областима у којима су наше позиције блиске или се поклапају. То се тиче сведочења о традиционалним моралним вредностима о значају подршке породици, хришћанском схватању социјалних односа, правима човека и достојанства личности. Можемо заједно да иступамо како не прихватамо упорну пропаганду секуларизма, религиозног и моралног релативизма и потрошачке културе, као и абортус, еутанасију и признавање хомосексуалних веза као норме. Наше цркве већ имају искуство заједничког деловања у одбрани традиционалних хришћанских вредности у разним међународним организацијама. Та сарадња се остварује на нивоу црквених представништава при европским установама у Бриселу и Стразбуру и Уједињеним нацијама. Надамо се да ће оваква сарадња развијати и доносити корисне плодове.

Медији на Западу пишу да „Равенски документ”, који су потписали поједини представници Православне и

Католичке цркве, представља озбиљан корак ка уједињењу двеју цркава. Какав је Ваш став о овом питању?

Не мислим да је документ потписан у октобру прошле године у Равени могуће сматрати озбиљним кораком у дијалогу између Католичке и Православне цркве. Као што је познато, делегација Руске православне цркве је напустила заседање Мешовите међународне православно-католичке богословске комисије због тога што је у раду учествовала, од већине помесних православних цркава непризната, естонска аутономна православна црква. Међутим, у одсуству представника Руске цркве у документ „Екписиолошке и канонске последице светотајинске природе цркве – црквени контакти, саборност и власт” о којем се расправљало на сусретима у Београду и Равени били су укључени и ставови који се односе на разумевање првенства у Цркви против којег смо ми иступали од самог почетка. Због чињенице да је „Равенски документ” прихваћен не само у одсуству представника највеће помесне православне цркве, већ и упркос њеном ставу, сматрамо да су медији унеколико пожурили да прогласе документ некаквим „озбиљним кораком” у православно-католичким односима.

Рекли сте да не искључујете могућност сусрета с папом Бенедиктом XVI. Када би и где могло да дође до тог историјског сусрета и какав би значај имао за православље?

Одувек сам говорио да чак и у најсложенијим периодима узајамних односа између двеју цркава нисам искључивао могућност сусрета са римским папом. Једнако као и раније уверен сам да тај сусрет не сме да се претвори у протоколарни догађај само да би био приказиван на телевизији. Сусрет треба да буде пажљиво припремљен, како би се у заједничком раду дошло до реалног резултата у решавању тешкоћа у нашим међусобним односима. Због тога што ми непоколебљиво тежимо добрим односима са католицима, надам се да ће пре или касније бити створени неопходни услови за сусрет поглавара двеју цркава.

Да ли ћете поново посетити Србију и братску СПЦ?

– Са узбуђењем се сећам своје последње посете Србији у тешким данима бомбардовања. Заједно са Његовом светошћу патријархом Павлом осећали смо тада истинско молитвено јединство српског народа и његову љубав према Руској цркви и Русији. Ако Господу буде угодно ми ћемо поново посетити Српску цркву. Дај Боже да будемо у прилици да заблагодаримо Господу што је послао мир страдалном српском народу. Нека Божји благослов прати Србију и све њене синове и кћери.

Миленко Пешић, Политика, 11.05.2008.

ОПРОШТАЈ ОД ПАТРИЈАРХА

Русија се у уторак опростила од патријарха Алексија Другог. Поглавар РПЦ сахрањен је у Јелоховској саборној цркви, где је као патријарх годинама руководио свечаним литургијама, све док није обновљен храм Христа спаситеља, недалеко од Кремља.

Опело је одржано у препуном храму Христа спаситеља. Литургију је водио митрополит Кирил, вршилац дужности патријарха. У једном тренутку му је позлило, али је скупио снагу и наставио. Помагао му је представник Српске православне цркве митрополит Амфилохије (Радовић), што је још један доказ велике блискости те две цркве. Опроштају од поглавара највеће православне цркве су присуствовали представници Ватикана, као и других цркава и конфесија.

У храму Христа спаситеља били су председник и премијер Русије Дмитриј Медведев и Владимир Путин са супругама и највиши руководиоци. Из иностранства су стигли председници Србије Борис Тадић, Белорусије Александар Лукашенко, Молдавије Владимир Вороњин, Јерменије Серж Сагасјан, као и лидери Јужне Осетије Едуард Кокојти и Абхазије Сергеј Багапш.

Занимљиво је да је из Украјине дошао само лидер партије Украјински региони Виктор Јанукович. Украјински председник Виктор Јушченко је био у "хладним односима" са патријархом Алексијем, а сада су му поремећене "фреквенције" са руководством у Кремљу. Сва три лидера у Украјини - Јушченко, Јанукович и Тимошенкова - су православци, тврде да су верници и формално им је патријарх био Алексиј Други.

Опелом је руководио константинопољски патријарх Вартоломеј. Њега је пратило чак 200 руских и других православних свештеника.

Пред почетак опела вршилац дужности патријарха, митрополит Кирил је позвао вернике и свештенство да наставе да иду путем којим их је до сада водио Алексиј Други. Митрополит Кирил је оценио да је патријарх Алексиј био човек светских размера:

- Пре 18 година, кад је патријарх Алексиј преузео функцију наша црква је била слаба, слична болесном човеку који је дуго лежао у постељи. У то време на Русију се обрушио велики историјски изазов. Слаба руска црква је примила тај изазов да не изгуби свој народ и да му помогне да добије веру - рекао је митрополит Кирил.

Највећи успех на међународном плану патријарха Алексија Другог је свакако помирење са Руском православном црквом у иностранству. Алексиј Други ће бити запамћен по мировним иницијативама, не само на постсовјетском пространству, већ и на Балкану. Био је за међуконфесионалну сарадњу. У Русији се залагао за побољшање ситуације у друштву, решавање проблема који негативно утичу на демографску ситуацију у Русији.

У Јелоховској цркви из 18. века, у којој је устоличен 1990. године и сада сахрањен патријарх Алексиј Други, 1799. године крштен је Александар Сергејевич Пушкин. У тој цркви је сахрањен и патријарх Сергеј 1944. године.

ПРЕДСЕДНИК ТАДИЋ УЗ ПУТИНА

Одмах после високог свештенства, по завршетку опела у храму Христа спаситеља, од патријарха су се опростили председник и премијер Русије са супругама, целивајући патријарха. За њима се на исти начин од Алексија Другог опростио и српски председник Борис Тадић, као и председници Белорусије, Молдавије и Јерменије.

Председник Тадић и чланови наше делегације нису имали разговоре са руским руководиоцима. Међутим, председник Тадић и министар Јеремић ће ускоро доћи у Москву кад би требало да се обаве завршни преговори око енергетског стратешког пројекта.

ЈЕРЕМИЋ: ВЕЛИКИ ПРИЈАТЕЉ СРБИЈЕ

На сахрани руског патријарха биле су две наше делегације - државна, коју је предводио председник Борис Тадић, и црквена на челу са митрополитом Амфилохијем Радовићем.

- Патријарх Алексиј Други је био велики пријатељ нашег народа, па нас је искрено ражалостила његова смрт. Односи наших народа су дубоки и братски, а духовне везе чврсте и имају дугу традицију. Долазак на сахрану патријарха је доказ нашег поштовања том великом човеку и пријатељу нашег народа - рекао је за "Новости" шеф српске дипломатије Вук Јеремић.

Бранко Влаховић, 09.12.2008, Новости

Опроштај премијера Путина од патријарха Алексија Другог